



ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

201426
(11) (B1)

(51) Int. Cl.³
B 27 K 5/00

(22) Přihlášeno 29 12 78
(21) (PV 9120-78)

(40) Zveřejněno 29 02 80

(45) Vydáno 31 05 82

(75)

Autor vynálezu

BÁBÍK KVĚTOSLAV ing. a SKUPNÍK JIŘÍ, BYSTRICE POD HOSTÝ-
NEM

(54) Způsob odbarvování barevných vad zejména borového dřeva a dýh

Předmětem vynálezu je způsob odbarvování barevných vad, zejména borového dřeva a dýh, způsobených většinou houbami čeledi *Ceratostomella pilifera*.

Pro odbarvování barevných vad, např. zamodránání borového dřeva a dýh, je znám způsob, který ve své podstatě spočívá v máčení proloženého borového dřeva v bělicí a odbarvovací lázni, sestávající z roztoku 4 až 6 % bezvodého chlorového vápna a 4 až 6 % bezvodého uhličitanu sodného v 92 až 88 % vody po dobu 2 až 96 hodin a po vyjmutí a opláchnutí v čisté vodě se materiál suší. Také je znám způsob odbarvování zamodralého borového dřeva působením čerstvého 10 % roztoku chloritanu sodného okyseleného 1 % kyseliny octové. Chloritan sodný je obtížně dostupný a v roztoku značně nestálý, což vede k nejednosti odbarvení. Všechny způsoby odbarvování zamodralého borového dřeva na bázi peroxidu vodíku jsou neúčinné.

Odbarvování barevných vad, např. zamodránání borového dřeva a dýh lze provádět způsobem odbarvování podle vynálezu, jehož podstata spočívá v tom, že na odbarvovaný borový materiál se působí za vzájemného pohybu s odbarvovaným roztokem o koncentraci 150 g/l až 6 g/l chlornanu sodného po dobu od 1 min. do 4 dnů v závislosti na obsahu aktivního chloru a po vyjmutí a opláchnutí čistou vodou se vysuší.

Chemickou reakcí ubývá v roztoku aktivního chloru a v závislosti na tomto úbytku se podle potřeby prodlužuje doba smáčení až do úplného vyčerpání aktivního chloru v lázni.

Pokrok předmětu vynálezu spočívá v tom, že používá velmi účinný, dostupný a levný materiál bez dalších úprav, rychlost odbarvení a vysoušení odpovídá výrobním možnostem a běžným technologiím při zpracování dřeva, např. nábytku. Přitom odbarvené dřevo si zachovává přírodní zbarvení. Lze tak využít předtím znehodnocenou cennou surovinu i k estetickému využití.

Příklad 1

Odbarvovací roztok chlornanu sodného technického o obsahu aktivního chloru 150 g/l. Odbarvovaný materiál — borová slabě zamodralá dýha o tloušťce 1,2 mm se smáčí po celém povrchu po dobu 1 minuty v odbarvovacím roztoku. Po vyjmutí se řádně opláchnou čistou vodou a vysuší se volně na vzduchu na vlhkost 12 až 15 %.

Příklad 2

Odbarvovací roztok — chlornan sodný technický o obsahu aktivního chloru 130 g/l. Odbarvovaný materiál — nábytkové dílce z masivního borového dřeva ve stavu surovém broušeném, konstrukčně neopracovaném, silně namodralé, se smáčí po dobu 20 minut v odbarvovacím roztoku. Po vyjmutí se řádně opláchnou čistou vodou, nechají se volně

oschnout a případně dosuší na vlhkost 8—10 % v teplovzdušné sušárně. Po vysušení se provede přebroušení a konstrukční opracování.

Příklad 3

Odbarvovací roztok — chlornan sodný technický o obsahu aktivního chloru 10 g/l. Odbarvovaný materiál — nábytkové dílce z ma-

sivního borového dřeva ve stavu surovém broušeném, konstrukčně neopracovaném, středně zamodralé se smáčí po dobu 23 hodin v odbarvovacím roztoku. Po vyjmutí se řádně opláchnou čistou vodou, nechají se volně oschnout a případně dosuší na vlhkost 10% v teplovzdušné sušárně. Po vysušení se provede přebroušení a konstrukční opracování.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

Způsob odbarvování barevných vad, zejména borového dřeva a dýh smáčením odbarvovacím roztokem vyznačený tím, že na odbarvovaný borový materiál se působí za vzájemného pohybu s odbarvovacím rozto-

kem o koncentraci 150 g/l až 5 g/l chlornanem sodným po dobu 1 min. do 4 dnů v závislosti na obsahu aktivního chloru a po vyjmutí a opláchnutí čistou vodou se vysuší.